

Nr 252

Av herr **Lundberg m. fl.**, om utredning angående arvoden och trakamenten för riksdagens ledamöter.

(Likalydande med motion nr 323 i Andra kammaren)

De normer som ligger till grund för ersättningen till riksdagens ledamöter fastlades 1959. De har därefter blivit föremål för ett par smärre jämkningar i samband med att frågan om riksdagsmännens pensioner behandlats.

Enligt vår mening föreligger i dag starka skäl för att underkasta ersättningsreglerna en allmän översyn och revision. Flera omständigheter har tillkommit under åren efter 1959 som måste bli föremål för beaktande.

Vad först beträffar riksdagsmännens *arvoden* vill vi till en början fästa uppmärksamheten på förändringarna i den allmänna lönenivån. Ersättningsreglernas konstruktion är sådan, att riksdagsmännen kan utan författningsändring erhålla sådana tillägg »som svarar mot förändringar i löner till befattningshavare i statens tjänst». Arvodena följer därigenom med de årliga generella löneökningarna. Däremot kan B-listeförhandlingar inte beaktas utan författningsändring. En sådan genomfördes 1962 för att hålla arvodena kvar på den nivå som 1959 års beslut innebar. Efter de B-listeförändringar som skedde vid halvårsskiftet 1965 måste en ny författningsändring ske, om de förut tillämpade principerna skall följas. Arvodets grundbelopp måste höjas med 3 500 kronor, vilket i princip borde ske retroaktivt från den 1 juli 1965.

Vidare måste man i detta sammanhang beakta de förändringar som skett i riksdagsarbetet under de gångna åren. Utvecklingen har ingående belysts i det betänkande som avlämnades av riksdagens organisationsutredning i november 1965. Utredningen räknade med en arbetsökning på minst 50 procent sedan 1949 och påvisade att de kraftigaste stegringarna av arbetsvolymen skett under 1960-talet. Det är uppenbart att denna utveckling medför att allt större krav ställs på riksdagsmännen. Det synes då ofrånkomligt att överväga konsekvenserna med avseende på ersättningen för riksdagsuppdragets fullgörande.

Slutligen vill vi även peka på utvecklingen på den kommunala sidan. Alltfler förtroendemän engageras på heltid i kommunerna. Detta får på två sätt återverkningar i riksdagen. Dels blir det svårare för riksdagsmännen att behålla kommunala uppdrag. Dels är de kommunala heltidsuppdragen väsentligt mera ekonomiskt lönande än ett riksdagsuppdrag. Båda dessa omständigheter måste påverka rekryteringen till riksdagen på ett ogynnsamt sätt, något som redan bli-

vit märkbart, och talar därför för att riksdagsmännens arvoden blir föremål för omprövning.

Vad gäller riksdagsmännens *traktamenten* vill vi erinra om att konstitutionsutskottet 1962 (utl. nr 20) förklarade sig medvetet om att desamma ofta inte täcker de verkliga kostnaderna. En mera genomgripande revision av traktamentsreglerna kunde emellertid enligt utskottet inte då ske med hänsyn till författningsutredningens arbete. Det står klart, att traktamentena i dag inte är tillräckliga och att särskilt bostadskostnaderna bereder bekymmer. Enligt vår mening är det ett rimligt krav, att riksdagsmännen skall få full kostnadstäckning och att de också skall kunna utan kostnad hålla sig med bostad av god standard på riksdagsorten året om.

En allsidig och förutsättningslös översyn av reglerna om riksdagsmännens arvoden och traktamenten är sålunda erforderlig. En sådan bör genomföras av konstitutionsutskottet och bedrivs med sådan skyndsamhet att resultaten kan framläggas under innevarande vårsession. De reformer, vartill arbetet kan komma att leda, bör åtminstone i någon del ges tillämpning från årsskiftet 1965/66 så att riksdagens ledamöter kompenseras för den eftersläpning som enligt vad ovan sagts skett under andra halvåret 1965.

Av anförda skäl hemställer vi,

att en allsidig och förutsättningslös översyn av reglerna om riksdagsmännens arvoden och traktamenten måtte företagas genom konstitutionsutskottets försorg med särskilt beaktande av vad som anförts i motionen och med sikte på förslag redan under innevarande vårsession.

Stockholm den 25 januari 1966

Roland Lundberg

Arne Pettersson

Ivan Svanström

Stig Stefanson

Mary Hultell
